

Wie volgen een re-integratietraject?

Caroline Bloemendal en Antoinette van Poeijer

Hoewel het kabinetsbeleid erop is gericht vooral personen met een zwakke arbeidsmarktpositie te ondersteunen bij het vinden van betaald werk, lijkt dit niet altijd de praktijk te zijn. Zo volgen ouderen zonder werk, met uitzondering van de WW'ers, veel minder vaak een re-integratietraject dan jongeren. Dat geldt nog eens extra wanneer ze langdurig geregistreerd zijn. Niet-westerse allochtonen lijken ten opzichte van autochtonen vaker een re-integratietraject te krijgen, maar na correctie voor andere achtergrondkenmerken, zoals leeftijd, blijkt dit ogenschijnlijke verband te verdwijnen. Vrouwen volgen ongeveer even vaak een re-integratietraject als mannen.

1. Inleiding

De vraag die in dit artikel centraal staat is wie er deelnemen aan een door het UWV, CWI of gemeenten aangeboden re-integratietraject.

In het Kwartaalbericht Arbeidsmarkt 2005 dat door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) is opgesteld, is het beleid van de overheid als volgt geformuleerd: *'De belangrijkste kabinetsdoelstelling op het terrein van re-integratie is dat iedere uitkeringsgerechtigde of werkloze die dat niet op eigen kracht kan, ondersteuning krijgt bij het verkleinen van de afstand tot regulier werk.'* (SZW, 2005). Deze doelstelling komt voort uit Europese afspraken om langdurige werkloosheid zoveel mogelijk te voorkomen. Het uitgangspunt daarbij is dat iedere werkloze die hulp nodig heeft bij het vinden van betaald werk, hierin gesteund wordt. Of dit ook zo is, is echter de vraag. Een paar cijfers: eind 2005 stonden bijna 700 duizend volwassenen van 23 tot 65 jaar en bijna 38 duizend jongeren van 15 tot 23 jaar geregistreerd in de WW, bijstand of als niet-werkende werkzoekende zonder uitkering.¹⁾ Van deze volwassenen kreeg 14 procent in 2006 een re-integratietraject aangeboden en van de jongeren 16 procent (CBS, 2007). Het resultaat is opvallend, omdat uit onderzoek blijkt dat volwassenen minder snel uit de werkloosheid raken (Bierings en Michiels, 2008) en daarom juist meer ondersteuning nodig hebben.

Dat het niet vanzelfsprekend is dat de zwaksten op de arbeidsmarkt re-integratieondersteuning krijgen, komt ook naar voren in een onderzoek van SEO, waaruit blijkt dat re-integratietrajecten vaak selectief worden ingezet. Daarbij vindt een deel van de selectie plaats op basis van kenmerken die in gegevensbestanden bekend zijn. Echter: *'Re-integratietrajecten worden ook selectief ingezet op basis van kenmerken die niet observeerbaar zijn zoals iemands motivatie'* (Heyma, Zwinkels en Van Seters, 2003, zoals beschreven in Groot, Heyma en Kok, 2006).

In dit artikel wordt beschreven welke personen, die in aanmerking komen voor een re-integratietraject, dit ook kre-

gen. Gekeken is daarbij naar zowel kenmerken van de uitkering, zoals de uitkeringssoort en de registratieduur, als naar demografische kenmerken zoals geslacht, leeftijd, herkomst en de stedelijkheid van de woongemeente. Hierbij is nagegaan of de relaties die er op het eerste gezicht tussen deze kenmerken en het volgen van een re-integratietraject lijken te zijn, blijven bestaan wanneer andere kenmerken in beschouwing worden genomen. Naast de bovenstaande kenmerken zijn er nog andere die waarschijnlijk een rol spelen bij het ontvangen van een re-integratietraject, zoals opleiding, motivatie en arbeidsverleden. Om methodologische redenen zijn deze hier niet meegenomen. Dit onderzoek richt zich speciaal op het volgen van een re-integratietraject, omdat dit de meest intensieve vorm van re-integratieondersteuning is. De verwachting is namelijk dat juist personen met een zwakke arbeidsmarktpositie naar verhouding vaker aan deze vorm van re-integratieondersteuning deelnemen. Andere vormen van re-integratieondersteuning zijn buiten beschouwing gelaten.

2. Onderzoekspopulatie

In dit onderzoek worden personen bestudeerd van 15 tot 65 jaar die ultimo 2005 een WW- of bijstandsuitkering ontvingen of geregistreerd waren bij het CWI als niet-werkende werkzoekenden en geen uitkering ontvingen, de zogenoemde niet-uitkeringsontvangers. Het betreft ongeveer 662 duizend personen.

Personen die in de onderzoeksperiode op enig moment (ook) een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvingen of ultimo 2005 een arbeidsgehandicapt (AG)-indicatie hadden, zijn buiten beschouwing gelaten. Dit omdat bij deze personen de aard en mate van arbeidsongeschiktheid waarschijnlijk een veel grotere invloed heeft op het volgen van een re-integratietraject dan de hier besproken kenmerken.

2.1 Naar uitkeringskenmerken

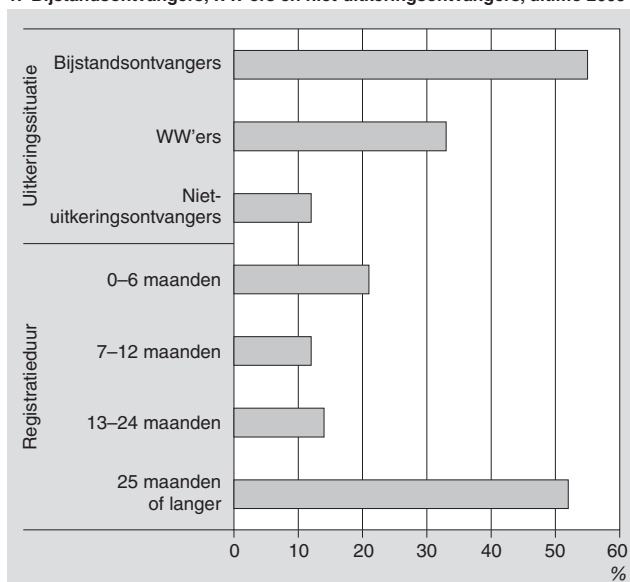
Meer dan de helft (55 procent) van de personen in de onderzoeksgroep ontving een bijstandsuitkering, bij een derde ging het om personen met een WW-uitkering, terwijl 12 procent onder de categorie niet-uitkeringsontvangers viel.

Het merendeel van de gevallen betrof personen die al langer dan twee jaar, al dan niet met uitkering, als werkloze stonden geregistreerd: 52 procent. Bij een op de vijf was de registratieduur korter dan een half jaar.

2.2 Naar demografische kenmerken

Wanneer we naar de demografische kenmerken kijken, dan blijken er behoorlijke verschillen te zijn tussen de onderzoeksgroep en de totale bevolking van 15 tot 65 jaar. Zo bevat de onderzoeksgroep verhoudingsgewijs iets meer vrouwen. Ook zijn ouderen van 55 jaar en ouder overver-

1. Bijstandsonvangers, WW'ers en niet-uitkeringsontvangers, ultimo 2005

tegenwoordigd, terwijl jongeren van 15 tot 25 jaar sterk ondervertegenwoordigd zijn. Opvallend is het relatief hoge aandeel allochtonen onder de bijstandsonvangers, WW'ers en niet-uitkeringsontvangers, 43 procent tegenover 20 procent in de totale bevolking.

Staat 1
Demografische kenmerken bijstandsonvangers, WW'ers en niet-uitkeringsontvangers¹⁾ en totale bevolking, personen 15 tot 65 jaar, ultimo 2005

	Bijstandsonvangers, WW'ers en niet-uitkeringsontvangers	Totale bevolking ²⁾
Totaal (x 1 000)	662	10 940
w.v. (%)		
man	47	50
vrouw	53	50
w.v. (%)		
15 tot 25 jaar	9	18
25 tot 35 jaar	20	20
35 tot 45 jaar	26	24
45 tot 55 jaar	22	21
55 tot 65 jaar	23	18
w.v. (%)		
autochtoon	56	80
allochtoon	43	20

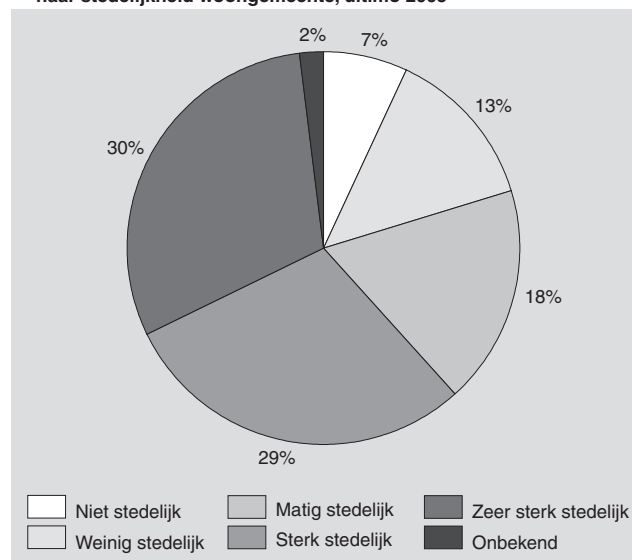
¹⁾ Op basis van EBB en GBA.

Zes van de tien bijstandontvangers, WW'ers en niet-uitkeringsontvangers wonen in een sterk of zeer sterk stedelijke gemeenten. Gezien het feit dat zich onder de als werkloos geregistreerden relatief veel niet-westerse allochtonen bevinden, ligt dat ook voor de hand. Deze wonen immers vaker in de vier grote steden: Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en in iets mindere mate Utrecht (Oudhof, Van der Vliet, Hermans, 2008).

3. Bijstandsonvangers, WW'ers en niet-uitkeringsontvangers met en zonder re-integratietraject

De onderzoekspopulatie is gesplitst in twee onderzoeksgroepen, afhankelijk van het feit of personen tussen ultimo 2005 en ultimo 2007 wel of geen re-integratietraject

2. Bijstandsonvangers, WW'ers en niet-uitkeringsontvangers naar stedelijkheid woongemeente, ultimo 2005

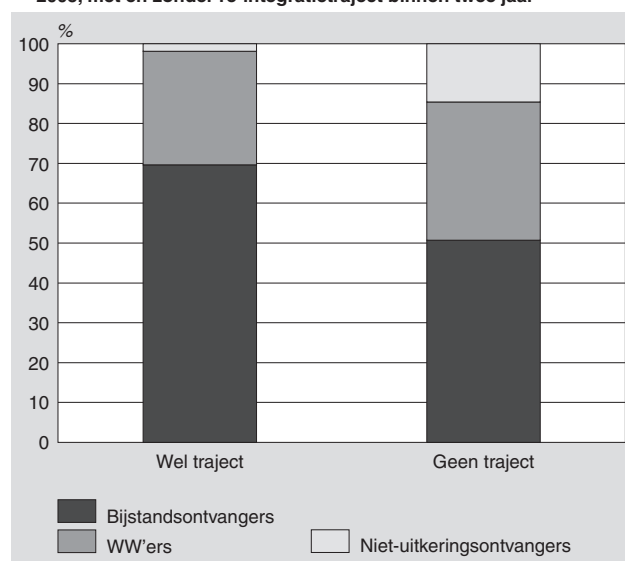
volgden. Op grond van de in de inleiding beschreven kenmerken wordt een aantal opvallende zaken over deze onderzoeksgroepen weergegeven. Of de beschreven kenmerken een aantoonbaar verband hebben met het wel of niet volgen van een traject wordt in paragraaf 4 besproken.

3.1 Naar uitkeringskenmerken

Bijstandsonvangers volgden naar verhouding het vaakst een re-integratietraject binnen twee jaar na peilmoment. Bijna 70 procent van de personen met een traject waren bijstandsonvanger, terwijl ze maar 51 procent van de personen zonder traject uitmaakten. WW'ers namen 29 procent van alle trajecten voor hun rekening. Slechts 2 procent van de personen die een traject startten, waren niet-uitkeringsontvangers, terwijl zij 12 procent van de personen zonder traject omvatten.

Naar registratieduur was er weinig verschil tussen personen die wel een re-integratietraject volgden en degenen die dat niet deden (niet in figuur).

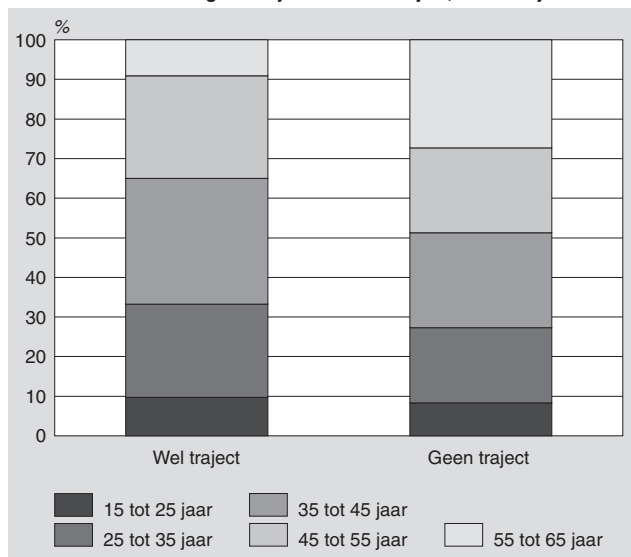
3. Bijstandsonvangers, WW'ers en niet-uitkeringsontvangers, ultimo 2005, met en zonder re-integratietraject binnen twee jaar

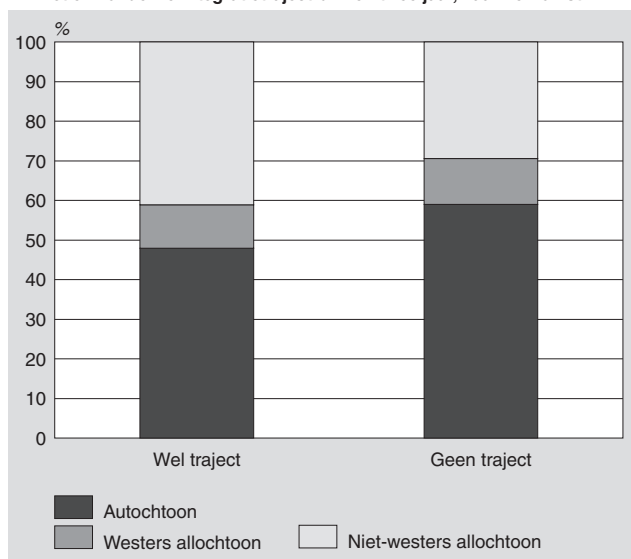
3.2 Naar demografische kenmerken

Ouderen komen veel minder snel (weer) aan de slag dan jongeren (Corpeleijn, 2009). Je zou dus verwachten dat zij eerder voor een re-integratietraject in aanmerking komen dan jongeren. Het tegenovergestelde lijkt echter het geval. De 55-plussers waren juist ondervetegenwoordigd in de groep met een traject. 25 tot 55-jarige bijstandsonvangers, WW'ers en niet-uitkeringsontvangers kregen relatief het vaakst een re-integratietraject. Ook jongeren van 15 tot 25 jaar volgden minder vaak een traject dan je op grond van hun aandeel in de totale onderzoekspopulatie zou verwachten. In de verdeling naar geslacht is nagenoeg geen onderscheid tussen de groep met en zonder re-integratietraject (niet in figuur). Vrouwen volgden procentueel even vaak een re-integratietraject als mannen.

4. Bijstandsonvangers, WW'ers en niet-uitkeringsontvangers, ultimo 2005, met en zonder re-integratietraject binnen twee jaar, naar leeftijd

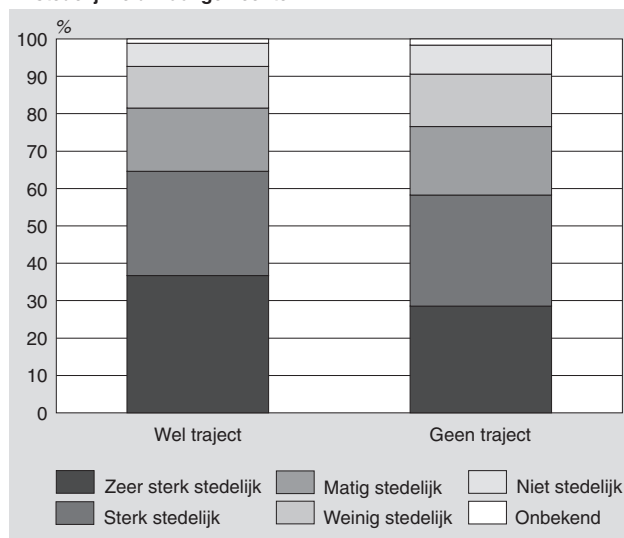

5. Bijstandsonvangers, WW'ers en niet-uitkeringsontvangers, ultimo 2005, met en zonder re-integratietraject binnen twee jaar, naar herkomst

Het aandeel niet-westerse allochtonen is aanmerkelijk hoger in de groep die een re-integratietraject volgde dan in de groep zonder traject: 41 procent versus 29 procent. Ook kregen bijstandsonvangers, WW'ers en niet-uitkeringsontvangers in de sterk stedelijke gemeenten verhoudingsgewijs vaker een traject dan degenen in de minder stedelijke gebieden.

6. Bijstandsonvangers, WW'ers en niet-uitkeringsontvangers, ultimo 2005, met en zonder re-integratietraject binnen twee jaar, naar stedelijkheid woongemeente

4. Samenhang tussen achtergrondkenmerken en het volgen van een traject

In de voorgaande paragraaf is een beschrijving gegeven van de verdelingen van achtergrondkenmerken naar het krijgen van een re-integratietraject. Om zicht te krijgen op de samenhang tussen de verschillende achtergrondkenmerken en de kans op het volgen van een re-integratietraject is een logistische regressieanalyse uitgevoerd. In staat 2 worden hiervan de hoofdeffecten gepresenteerd.

Figuur 3 liet zien dat bijstandsonvangers naar verhouding vaker in aanmerking kwamen voor het volgen van een re-integratietraject dan WW'ers en niet-uitkeringsontvangers. Uit staat 2 blijkt dat ze ongeveer tweemaal zoveel kans hebben een traject te volgen dan WW'ers, terwijl ze veertien maal zoveel kans maken een traject te volgen dan niet-uitkeringsontvangers. Deze uitkomsten worden echter bijna volledig verklaard door de samenhang van uitkerings-situatie (WW, bijstand of geen uitkering) met leeftijd (interactie-effect, zie kader): binnen de groepen bijstandsonvangers en niet-uitkeringsontvangers maken jongeren meer kans op een traject dan ouderen, terwijl oudere WW'ers verhoudingsgewijs juist vaker een re-integratietraject volgen dan jongere WW'ers. Wellicht komt dit ook door de aard van de uitkering. Deze wordt maar voor een korte tijd verstrekt. Daarnaast hebben personen met een WW-uitkering over het algemeen vaker een recent arbeidsverleden dan bijstandsonvangers en niet-uitkeringsontvangers. Ook is de dynamiek in de WW groter dan in de bijstand. Dit neemt overigens niet weg dat jongeren over het algemeen genomen (over alle uitkeringen bekeken) vaker een re-integratietraject krijgen dan ouderen.

Staat 2
Relatie tussen het volgen van een re-integratietraject binnen twee jaar door WW'ers, bijstandsonvangers en niet-uitkeringsontvangers ¹⁾, ultimo 2005, en achtergrondkenmerken

	Exp(B)	Wald-statistiek	Betrouwbaarheidsinterval	
			ondergrens	bovengrens
Constante	0,162	15 886,640		
<i>Uitkeringssituatie</i>				
Bijstandontvanger (ref.)		19 764,598		
WW'er	0,571	5 016,423	0,562	0,580
NUG'er	0,071	17 358,901	0,068	0,073
<i>Registratieduur</i>				
25 maanden of langer (ref.)		1 535,155		
0-6 maanden	1,299	748,216	1,275	1,323
7-12 maanden	1,445	1 310,070	1,416	1,474
13-24 maanden	1,180	303,436	1,158	1,202
<i>Geslacht</i>				
Man (ref.)				
Vrouw	0,865	541,665	0,854	0,875
<i>Leeftijd</i>				
55 tot 65 jaar (ref.)		18 372,990		
15 tot 25 jaar	4,019	9 260,576	3,906	4,134
25-34 jaar	3,699	12 857,374	3,617	3,784
35-44 jaar	3,951	16 212,581	3,868	4,035
45-54 jaar	3,629	13 943,676	3,552	3,707
<i>Herkomst</i>				
Autochtoon (ref.)		1 129,160		
Westers allochtoon	1,124	131,251	1,102	1,147
Niet-westers allochtoon	1,272	1 124,635	1,254	1,290
<i>Stedelijkheid woongemeente</i>				
Zeer sterk stedelijk (ref.)		856,739		
Sterk stedelijk	0,813	698,403	0,800	0,825
Matig stedelijk	0,869	228,423	0,854	0,885
Weinig stedelijk	0,799	444,095	0,782	0,816
Niet-stedelijk	0,844	159,924	0,822	0,867

¹⁾ Uitzonderd personen die in de periode 2005-2007 (ultimo) op enig moment een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvingen of ultimo 2005 een Arbeidsgehandicapt (AG)-indicatie hadden.

Er is niet alleen een interactie-effect van leeftijd met uitkeringssituatie gevonden, maar ook een interactie-effect van leeftijd met registratieduur. Ouderen (in lichte mate 45-54-jarigen en in sterke mate 55-64-jarigen), die toch al weinig kans maken op een traject, maken bijna helemaal geen kans meer op een traject wanneer ze ook nog eens langdurig geregistreerd staan. Hierbij moet worden opgemerkt dat er mogelijk enige kansongelijkheid optreedt: ouderen die op het peilmoment bijna 65 zijn, stromen op hun 65ste automatisch uit en krijgen vanzelfsprekend vanaf dat moment geen traject meer. Omdat er twee jaar vooruit gekeken wordt, ongeacht of iemand is uitgestroomd binnen die periode, levert dit ongelijke kansen op.

Uit eerdere onderzoeken (bijvoorbeeld Groot, Heyma en Kok, 2006; Oudhof, Van der Vliet, Hermans, 2008) is bekend dat niet-westerse allochtonen een relatief zwakke arbeidsmarktpositie hebben. Deze groep is in de grote steden oververtegenwoordigd (CPB, 2006). Op basis hiervan mag verwacht worden dat in sterk stedelijke gebieden naar verhouding meer personen een re-integratietraject volgen dan in minder stedelijke gebieden. Vooral ook omdat in grote steden meer voorzieningen zijn dan in de minder stedelijke gebieden, bijvoorbeeld in de vorm van extra ondersteuning in het kader van het grote stedenbeleid (www.grotestedenbeleid.nl). In de vorige paragraaf bleek

dat zowel niet-westerse allochtonen als personen uit zeer sterk stedelijke woongemeenten relatief vaak een re-integratietraject volgden. Dit sluit aan bij deze verwachting. Echter niet alles is wat het lijkt: wanneer gecorrigeerd wordt voor de verbanden met de overige persoonskenmerken in dit onderzoek, verdwijnen de relaties van zowel herkomst als de mate van stedelijkheid met het wel of niet volgen van een traject (staat 2). De verschillen die naar voren komen in figuren 5 en 6 kunnen geheel worden verklaard door de samenhang met andere kenmerken. Het gaat hierbij voornamelijk om leeftijd.

Over de logistische regressieanalyse

Om de samenhang tussen achtergrondvariabelen en het al dan niet volgen van een re-integratietraject te bepalen, is in dit onderzoek gebruik gemaakt van een logistische regressieanalyse.

Er is een aantal modellen getoetst die zouden kunnen verklaren welke persoonskenmerken samenhangen met het wel of niet volgen van een re-integratietraject. Het blijkt dat modellen met de interacties *geslacht * herkomst-groepering*, *geslacht * leeftijd*, *herkomst-groepering * stedelijkheid en herkomst * leeftijd* naast de hoofdeffecten geen bijdrage leveren aan de verklaring. Uiteindelijk is gekozen het onderzoek te vervolgen met een model waarin naast het hoofdeffect de interactie-effecten *uitkeringssituatie * leeftijd* en *registratieduur * leeftijd* zijn meegenomen. Alle hoofdeffecten zijn significant. Nagelkerke's $R^2 = .144$ (14,4 procent verklaarde variantie). Wanneer de interacties tussen 'uitkeringssituatie en leeftijd' en 'registratieduur met leeftijd' worden toegevoegd, neemt Nagelkerke's R^2 toe tot .155 (15,5 procent verklaarde variantie).

De resultaten van het model waarin alleen de hoofdeffecten (geslacht, herkomst-groepering, stedelijkheid, uitkeringssituatie, leeftijd, registratieduur) zijn meegenomen, staan in staat 2. De eerste datakolom in staat 2 beschrijft de odds-ratio voor het ontvangen van een re-integratietraject. Odds = kans op een traject / kans op geen traject. De Wald-statistiek geeft aan of de variabele (statistisch) significant bijdraagt aan het te voorspellen resultaat. De interactie-effecten zijn alleen beschreven en niet opgenomen in staat 2.

5. Conclusies

Hoewel het kabinetsbeleid er op is gericht vooral personen met een zwakke arbeidsmarktpositie te ondersteunen bij het vinden van betaald werk, lijkt dit niet altijd de praktijk te zijn. Zo krijgen vrouwen ongeveer even vaak een re-integratietraject als mannen.

Ook niet-westerse allochtonen blijken, anders dan het eerste zicht doet vermoeden, na correctie voor andere kenmerken niet vaker een traject te volgen dan autochtonen. Datzelfde geldt voor personen woonachtig in (zeer) grote steden ten opzichte van niet-stedelijke gebieden.

Ouderen blijken zelfs veel minder vaak een re-integratietraject te krijgen dan jongeren, vooral als ze ook nog eens langdurig geregistreerd staan. Een uitzondering vormt daarbij de WW, waarin ouderen relatief vaak een re-integratietraject volgen. Wellicht komt dit door de aard van de uitkering.

Technische toelichting

Onderzoekspopulatie

De onderzoekspopulatie bestaat uit personen van 15 tot 65 jaar die ultimo 2005 een WW- of bijstandsuitkering ontvingen of geregistreerd waren bij het CWI als niet-werkend werkzoekend en geen uitkering ontvingen. Personen die op enig moment binnen de onderzoeksperiode (2006–2007) een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvingen of ultimo 2005 een arbeidsgehandicapt (AG)-indicatie hadden (tegenwoordig structureel functionele gehandicapten genoemd), behoren niet tot de onderzoekspopulatie. Dit omdat bij deze personen de aard en mate van arbeidsongeschiktheid waarschijnlijk een veel grotere invloed heeft op het volgen van een re-integratietraject dan de persoonskenmerken.

Onderzoekperiode

De onderzoeksperiode beslaat de periode 2006–2007. In die periode is gekeken of iemand uit de onderzoekspopulatie wel of geen re-integratietraject heeft gevolgd. Op basis hiervan zijn twee onderzoeksgroepen gevormd: de groep die wel een re-integratietraject heeft gevolgd en de groep bestaande uit personen die geen re-integratietraject heeft gevolgd binnen de onderzoeksperiode. De personen in beide onderzoeksgroepen zijn gedurende de gehele onderzoeksperiode gevolgd, ook als ze binnen deze periode uit de werkloosheid raken of meer keren instromen. Binnen de meetperiode is gecorrigeerd voor administratieve vervuiling. In de onderzoeksperiode was sprake van economische voorspoed en groei. Daarom wordt verwacht dat juist in deze periode meer personen met een minder goede positie op de arbeidsmarkt een re-integratietraject volgen (Groot et al., 2006).

Bronbestanden

Om te bepalen welke personen een re-integratietraject volgen, is een bestand gebruikt met informatie over de uitkeringssituaties, re-integratieondersteuning, banen en persoonskenmerken. De informatie over uitkeringssituaties komt oorspronkelijk uit de werkloosheidsbestanden van UWV (WW'ers), CWI (niet-werkende werklozen die geen uitkering ontvangen) en gemeenten (bijstandsontvangers). Informatie over re-integratietrajecten die worden gecoördineerd door gemeenten, is afkomstig uit de Statistiek Re-integratie door Gemeenten (SRG). Gegevens van re-integratietrajecten die worden gecoördineerd door het UWV zijn door het UWV aangeleverd. Informatie over arbeidsgehandicapten en de mate van stedelijkheid van de woongemeente is aan deze data toegevoegd.

Uitkeringssituaties

In dit onderzoek is uitgegaan van drie soorten uitkeringssituaties: WW, bijstand en geen uitkering ontvangend. Personen die binnen de onderzoeksperiode in meer dan één registratie voorkwam, zijn aan één van deze drie uitkeringssituaties toegedeeld. Personen die in een maand WW hebben ontvangen, zijn aan de categorie WW toegedeeld. Personen die niet in de categorie WW vallen en ergens in de onderzoeksperiode een bijstandsuitkering ontvingen, zijn aan de categorie bijstand toegedeeld. De resterende personen zijn aangemerkt als niet-uitkeringsontvangers.

Re-integratietrajecten

Deze publicatie gaat alleen over re-integratietrajecten. Andere vormen van ondersteuning, zoals verwijzingen of hulp van re-integratiecoaches, zijn niet in het onderzoek betrokken. Onder re-integratietrajecten worden in dit onderzoek SRG-trajecten en SIR-WW-trajecten verstaan. Trajecten bestemd voor AO'ers en AG'ers zijn niet meegeteld, omdat AO'ers en AG'ers niet tot de onderzoeksgroep behoren.

Begrippenlijst

Arbeitsongeschiktheidsuitkering

Onder een AO-uitkering wordt hier een WAO-, WIA-, WAZ- of Wajong-uitkering verstaan.

Arbeitsgehandicapt

In dit onderzoek zijn personen als arbeidsgehandicapt beschouwd als ze volgens het UWV in de afgelopen vijf jaar een arbeidsongeschiktheidsuitkering hebben ontvangen of een afgewezen claim hebben gehad na een aanvraag voor een arbeidsongeschiktheidsuitkering in de afgelopen vijf jaar. arbeidsgehandicapten werden tot eind 2005 bediend via de Wet Re-integratie Arbeidsgehandicapten (Wet REA).

Niet-uitkeringsontvanger

Wanneer in deze publicatie over niet-uitkeringsontvangers wordt gesproken, worden personen bedoeld die ingeschreven stonden bij het CWI als niet-werkend werkzoekend en geen bijstand-, WW- of AO-uitkering ontvingen binnen de onderzoeksperiode en niet geregistreerd stonden als arbeidsgehandicapt bij aanvang van de onderzoeksperiode.

Registratieduur

De registratieduur is de periode vanaf het begin van de inschrijving in de registratie tot en met ultimo 2005, ongeacht uitkeringssituatie. Indien er een onderbreking van

meer dan een maand tussen twee registratieperiodes zit, wordt de periode vanaf de start van de tweede registratie genomen voor berekening van de registratieduur.

Re-integratietraject

De gemeenten en het UWV kunnen instrumenten inzetten om te voorkomen dat personen langdurig werkloos worden. Het gaat dan bijvoorbeeld om het aanbieden van een cursus of opleiding, het geven van beroepskeuzeadvies, maar ook vergoeding van kinderopvang of doorverwijzing naar hulpverlening behoort tot de mogelijkheden. Deze voorzieningen maken onderdeel uit van een re-integratietraject.

De SRG-, SIR-WW en SIR-AG-registraties bestaan uit re-integratietrajecten. Bij iedere registratieperiode wordt gezocht naar het eerste aangeboden SRG- of SIR-WW-traject na de begindatum van deze registratieperiode.

Literatuur

Bierings, H. en J. Michiels (2008). Langdurig met een uitkering. *Sociaaleconomische trends*, 1/2008.

Bloemendal, C. en G. Kruis (2008). *Definitieve uitkomsten Sluitende aanpak 2007: Uitstroom en re-integratieonder-*

steuning van WW'ers, bijstandsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden. Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek.

CPB (2006). *Grotestedenbeleid na 2009*. Den Haag: CBP.

Corpeleijn, A (2009). Werknemers na ontslag: een vergelijking van oudere en jongere werknemers. *Sociaaleconomische trends*, 2/2009.

Groot, I., A. Heyma, en L. Kok (2006). *Effectiviteit van re-integratie voor WW'ers*. Amsterdam: SEO.

Oudhof, K., R. van der Vliet, B. Hermans (2008). *Jaarrapport Integratie 2008*. Den Haag/Heerlen: Centraal Bureau voor de Statistiek.

SZW (2005). *Kwartaalbericht arbeidsmarkt 2005*. Den Haag: SZW.

www.grotestedenbeleid.nl

Noot in de tekst

¹⁾ Personen die (tegelijktijd) een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangen, vallen hierbuiten.